

bizalmukra valóban méltó igaz emberek kezébe adják a vezetést. Ez hozza előtérbe a munkásosztály legdereabb, legerősebb egyéniségeit és juttatja olyan helyzetbe őket, hogy az önképzés útján mindig előbbre haladva, az életiskolájában mind többet tapasztalva, kellő tudással, belátással és felelősségérzettel irányíthassák a munkásmozgalmakat.

Persze mindez nem egy-két esztendő munkája. Hosszu, keserves küzdelmek és kiábrándulások után fogja a munkásosztály a hűséges munka emberével felcserélni a frázisok emberét. Másrészt a legdereabb, a legkomolyabb munkásban is ott él az az elkecsereződés, az a gyűlölet, az a szenvedély, amely a hirtelen gyűlt nagy vagyonok lábánál izzadó, küzdő, fáradó, a szemeláttára pöffeszkedő fényűzés tözsomszédságában annyi jogos szükségletében nélkülözést szenvedő proletáriátus lelkeinek olyan természetes szülöttje. Csak a szociális haladás s a társadalmi béke hosszú munkája fogja e szenvedélyek hevét enyhíteni és addig sokszor fogja az a legdereabb munkásvezért is elragadni.

Ne higgyük azt, hogy az életképes munkásönkormányzat idilliikus állapotokat fog teremteni. Oh nem. Élet ez, pezsgő, előretörő, erőteljes, vágytól duzzadó élet, az élet pedig surlódás és harc, küzdelem és szenvedés.

De az előre törekvő élet küzdelme és szenvedése ez. Az a rögzös út, amely a munkásosztály jóléte, boldogulása és érvényesülése, a közjólétre és szabadságra fektetett társadalmi béke, az öntudatos, a nagykoru demokrácia magasztos céljához felfelé vezet.

Minden újabb tény, minden újabb tapasztalat azt tanítja, hogy a meddő osztályharc, az egyén erejét, munkakédvét, felelősségérzetét elzsilbasztó, szociális fajsúlyát leszállító államszocializmus utvesztőjéből csak ez vezet ki bennünket. Az osztrák szociáldemokrata párt névsora is ezt a tanúságot hirdeti.

Ezt értette meg az angol törvényhozás, amikor a kényszerbiztosítást a szabad egyesületek önkormányzatára fektette.

A mi munkásbiztosítási ügyünk is most áll fordulóponton. Szerencsétlen biztosítási törvényünk csődöt mondott. A létező állapotok teljesen tarthatatlanok. Abban egyetért mindenki, hogy égető, sürgős szükség van a gyökeres reformra.

Itt az alkalom. Az angol példa itt van előttünk. Ennek a nagy problémának az egyént fejlesztő, népet nevelő önkormányzatra alapított megoldásával rakjuk le mi is egy jobb, egy szebb jövő biztos alapjait.

Az új bán. Cuvaj Ede dr, az új horvát bán, kedden délelőtt felkereste Budapesten *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnököt, akivel hosszabb ideig tanácskozott a horvátországi helyzetről. A horvát bán ezután a magyar kormány tagjainál tett udvariassági látogatást. A félhivatalos *Budapesti Tudósító* munkatársa ma felkereste a horvát bán, aki programjáról így nyilatkozott:

— *Bécsben* tett hivatalos bemutatkozó látogatásaim elvégzése után most ugyane célból Budapesre jöttem és ez alkalommal folytatni kívánom az egyes minisztériumokban néhány horvát ügy megoldására vonatkozólag korábban megkezdett tárgyalásaimat. Ki-

rályunk ő felsége a legkegyesebben kihallgatáson fogadott, amiről csak annyit közölhetek, hogy a horvátországi általános helyzetről részletes jelentést és állapotaink orvoslására vonatkozólag előterjesztéseket tettem ő felségének, *aki előterjesztéseimet teljes egészükben jóváhagyta.*

— Kibontakozási terveim egyes részleteinek közzétételébe még nem bocsátkozhatom, csak azt a benső kérést intézem a részemről igen nagybecsült magyar sajtóhoz, hogy *küldetésem érdekében minden iránt, ami a jövőben Horvátországban történik, elfogultság nélkül foglaljon állást.* Horvátország a maga kijelölt útján fog haladni és a végeredmény *a magyar-horvát állami közösség erősödése, a két testvér-ország egymáshoz való viszonyának javulása,* valamint Horvátországnak a közélet minden téren való üdvös fejlődése lesz.

A horvát bán több napig marad Budapesten.

A parlamenti helyzet.

— **Békés kibontakozás felé. — Lukács válasza. — A kormánypart az ellenzék hangulatáról. — Andrassy a miniszterelnöknél. —**

(*Saját tudósítónktól.*) A kormány részéről *Lukács* László pénzügyminiszter csak az appropriációs vita végén, valószínűen csütörtökön fog válaszolni az ellenzéki oldalról felhangzott fejtegetésekre, elsősorban Apponyi propozícióira is s így addig ismeretlen marad a kormány álláspontja a békés megegyezés tekintetében. A pártvezérek közt azonban már ma olyan beszélgetések indultak meg, amelyek máskor is rendszeren megszokták előzni a formális békekisérleteket s előkészítik a talajt ezek számára.

Apponyi egyenesen felsorolta a Kossuth-párt katonai követeléseit, amelyekhez *Holló* Lajos a Justh-párt nevében csatlakozott. *Holló* ezenkívül olyan békeközvetítő megbízását is kérte, aki a pártokon fölüllálló elfogulatlansággal és tekintéllyel vezetné a tárgyalásokat.

A békés törekvések, úgy látszik, annyira megérttek, hogy Apponyi és *Holló* szavai már megmunkált talajra bukkantak. A kormánypart hangulata enyhébbre fordult. Maguk a Tisza-csoport tagjai is hangoztatják a békére való hajlamukat. *Tisza* István tegnap Apponyi beszéde után *Vojnits* István báróval tanácskozott és többek közt ezt mondta neki:

— *Meg kell csinálni a békét!*

Ma pedig *Berzeviczy* Alberttel tárgyalt hosszasan *Tisza*. A Ház volt elnöke, mint a pártközi megegyezés, a béke legőszintébb híve ismeretes. A fegyverszünet körül kifejtett munkássága kiválóan minősíti őt a tárgyalások megindítására. Sokan benne látják a kormány közvetítőjét, bár nem valószínűtlen, hogy *Andrassy* Gyulára vár ez a szerep.

Az ellenzék körében is a nagy politikai események kijáró érdeklődéssel várják a fejleményeket. Itt is, ott is csoportok verődnek össze a Ház folyosóján. *Andrassy*, Apponyi és *Rakovszky* István külön-külön tárgyaltak *Justh* Gyulával. Ezek a diskusziók alighanem a Justh-párt főkövetelése, a választójog körül mozogtak.

Apponyi katonai követeléseit a kormányparton határozottan *megfontolandónak* tartják. Természetesen ez még nem jelenti azt, hogy a feltételeket — úgy, ahogyan Apponyi

megformálta — elfogadja a többség, csak a tárgyalások *küinduló pontja* lenne a tegnapi beszédnek idevágó része. *Hazai* Samu honvédelmi miniszter állítólag úgy nyilatkozott, hogy a békét ezen az alapon meg lehet indítani, csak a végrehajtás módjait kell megállapítani.

Andrassy Gyula valószínűleg pénteken szólal föl. A pánton kívüli hatvanhetesek vezére már kijelentette, hogy ha a kormány az ő beszédéig nem reflektál Apponyi békeszózatára, akkor ő maga hívja föl *békekötésre a kabinetet és a többséget.* Nincs kizárva, hogy *Lukács* László még a vita befejezése előtt felszólal és a kormány nevében nyilatkozik a béke lehetőségéről. Annyi bizonyos, hogy az egész parlament — munkapárt és ellenzék — egy minden oldalon elfogadható, tisztességes békében keresi a kibontakozást.

Andrassy Gyula gróf különben ma délután fölkereste *Héderváry* gróf miniszterelnököt és hosszasan tárgyalt vele. A tárgyalásról hivatalos jelentést nem adtak ki, de bizonyos, hogy a parlamenti helyzetről lévéen szó, *Andrassy* gróf föltárta a béke lehetőségeit is.

Szeged külvárosának általános rendezése.

— **Előterjesztés a januári közgyűlésnek. —**

(*Saját tudósítónktól.*) Az elmúlt esztendőben a külvárosrészek polgárai erős agitációt indítottak meg, amelynek az a célja, hogy a város végre valahára rendezze a külvárosrészeket is. Ez az akció mindenképpen jogos, mert a külvárosrészek polgársága annak ellenére, hogy a közterheket ép úgy viseli, mint a belvárosi lakosság, csak mellőzésben részesült mindig és amíg a belvárosra százezreket, sőt milliókat költöttek, addig a külvárosrészek rendezéséről, fejlesztéséről nem gondoskodtak olyan mértékben, ahogyan azt az ottani polgárság elvárta.

A múlt esztendőben a város júniusi közgyűlésén *Várhelyi* József tb. kanonok, rókusi plébános terjedelmes indítványt terjesztett elő a külvárosrészek rendezése érdekében. Az indítvány a *külvárosrészek csatornázását, vízvezetékkel és légszuszvilágítással való ellátását és a külvárosrészek utcáinak rendezését követelte.* Hangsúlyozta az indítvány azt is, hogy a hatóság nagyon mostohán bánt el a külvárosrészekkel akkor, amikor a város rendezéséről volt szó. Annak idején — mint azt a *Délmagyarország* is írta — az indítványt javaslatként végett kiadták a város tanácsának.

Bokor Pál polgármester-helyettes, aki mindig szívesen előmozdította a külvárosrészek fejlődését, most készült el a javaslattal, amelyet a január havi rendes közgyűlés fog tárgyalni. Előzőleg a mérnöki hivatal is megtette észrevételeit az indítványra és ezeknek az észrevételeknek figyelembevételével készült el *Bokor* Pál terjedelmes és alapos javaslata.

A javaslat mindenekelőtt kiemeli azt, hogy a külvárosrészek csatornázása az általános csatornázás keretében fog megoldást nyerni. Ismeretes, hogy a csatornázás általános tervei már készen vannak és a folyamatban lévő szakbírálat után ez a fontos kérdés a megvalósulás stádiumába lép.